

## De boom in de hof - Aflevering 2

Ging er iets mis, of liep het volgens plan?

### 1. De vraag achter de boom

De boom van kennis van goed en kwaad roept al eeuwen vragen op. Waarom stond die boom daar? Waarom werd juist dát verboden? En hoe kan een alwetende God verrast zijn door wat zou volgen?

De gebruikelijke uitleg luidt: *hier ging het mis*. God begon goed, de mens faalde, en sindsdien leven we in de nasleep van een ontspoord begin. Maar deze lezing wringt met wat de Schrift zelf over God zegt: dat Hij Zijn werk kent van het begin tot het einde, en dat Zijn voornemen vaststaat.

De vraag is daarom niet alleen *wat deed de mens?*, maar vooral: **wat openbaart dit over Gods weg met de mens?**

### 2. Geen verrassing, maar voortgang

In Genesis 3 valt op hoe weinig verrassing er klinkt. Er is geen paniek, geen noodplan, geen poging om terug te keren naar “hoe het was”. Integendeel: God spreekt, richt, begrenst en opent een weg vooruit. Midden in oordeel klinkt al belofte.

Dat past bij het bredere Bijbelse getuigenis dat **God niet reageert op de geschiedenis, maar haar draagt**. Wat voor de mens breuk lijkt, blijkt geen eindpunt te zijn. De Schrift spreekt vaker over God die datgene wat bedoeld was tot kwaad, opneemt in Zijn bedoeling (vgl. later bij Jozef).

### 3. Onschuld is niet het doel

De mens in de hof was goed geschapen, maar niet voltooid. Onschuld is geen eindstadium. Er was leven, gemeenschap en afhankelijkheid, maar nog geen rijpheid.

De Bijbel laat zien dat het uiteindelijke doel niet een ongeschonden begin is, maar een **volwassen mens**. Paulus spreekt later over groei “tot de volkomen man” — een rijpheid die niet ontstaat zonder weg, zonder confrontatie, zonder ervaring van grens en onmacht.

Zonder de boom zou de mens nooit ontdekken dat hij niet bedoeld is om zelfstandig goed en kwaad te definiëren. De overtreding openbaart niet alleen ongehoorzaamheid, maar vooral een illusie: *gij zult als God zijn*.

### 4. Kennis die ontmaskert

De “kennis van goed en kwaad” blijkt geen verheffing, maar een last. De ogen gaan open, maar wat de mens ziet is schaamte, naaktheid en vervreemding. De kennis maakt niet vrij, maar maakt duidelijk wat de mens niet kan dragen.

Dat patroon keert telkens terug in de Schrift: de wet maakt bekend wat goed is, maar geeft geen kracht om het te volbrengen. Zo bezien ligt er een lijn van de boom in de hof naar alles wat de mens later probeert te beheersen via moraal, religie en zelfverbetering.

## 5. Een God die vooruit werkt

Gods doel blijkt niet te liggen in het bewaren van de mens in onschuld, maar in het brengen van de mens tot afhankelijkheid. Niet autonomie, maar ontvangen leven. Niet zelfkennis als hoogste goed, maar kennis van God.

De weg loopt niet terug naar Eden, maar vooruit — naar een mens die niet zelf goed en kwaad draagt, maar leeft uit genade. De boom in de hof staat dan niet symbool voor een ontspoord plan, maar voor het begin van een weg waarop duidelijk wordt: **de mens is niet zijn eigen doel.**

---

👉 **Volgende aflevering:** *Kwaad en lijden – obstakel of instrument in Gods doel?*